

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokrvari.“ Nar. Posl.

Predplata s poštarinom stoji 2 for., a seljake samo 1 for. za cijelu godinu. Razmjerno 1 for., a seljake 60 novč. za pol godinu. Izvan Carerine više poštarina. Ođje se najđe najmanje 8 seljakah te su voljni, da im list šaljemo svim ukupno pod jednim zavojem i imenom, davat ćemo za 70 novč. na godinu svakomu. Norci se šalju kroz poštariku *Narvačnicu*. Imo, prezimo i najbližu Postu valja jasno oznaiiti. Komu List neđodje na vrijeme, neka to javi odpravništru u otvorenu pismu, za koje se neplaća nikakva poštarina, napisav izvana *Reklamacija*. Tko List prima i drži, ako je pošten, to ga i plaća.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIČTVO I ODPRVNIČTVO

nalaze se

Tipografija Figli di G. Amati, via della Zonta, N. 7.

Pisma se šalju platjeno poštarine. Vjesti, dopisi i drugi spisi štampaju se ili u celosti ili u izdaku, natmo prama svojoj vrijednosti i siluara oroga Lista. Neopodpisani se dopisi neupotrebljavu. Osobna napadanja i štite suzornoze stvari nenalaze mjesta u ovom Listu. Priobdena su pisma tikaju po 5 novč. svaki redak. Oglasi od 8 redakab stoje 80 novč., a svaki redak suriša 5 novč. (ah; ili u slučaju opotovanja po što se pogodno oglašnik i odpravništvo. Dopisat se norađaju. Uredništvo i odpravništvo, osim izvanrednih slučajevah, neodpisuju, nego putem svoje *Listinice*.

POZIV NA PREDPLATU.

Minulo je već cijelih deset godinah, što se ovaj list štampa, te evo nas, hvala Bogu, pred vratu jedanaeste nu nove godine. Pozivljuć narod opet na novu predplatu, čvrsto se nadamo, ako se i broji nastajuća godina među najlošije, da neće ipak nitko prepustiti, a da se nepredbroji na ovaj list, komu je uprav svrha braniti narod od svaku neprijazni i prokrčiti mu put boljoj moralnoj i materijalnoj budućnosti.

Predplata s poštarinom za cijelu godinu stoji samo 2 for., a za seljake samo 1 for. Za pol godine polovicu. Izvan Carerine za poštarinu višo.

Ali ako se nadje barem osam seljakah pod jednom poštom, i voljni su pod jednim zavojem i imenom dobiti list, onda pušćamo za 70 novč. na godinu svakomu. Postu, ime i pridjevak valja jasno naznačiti. Ako tko neobitva lista na dobu, neka se potuži u pismu nezapečaćenu i izvana napiše uz Adresu „*Reklamacija*“. Za takovo pismo neplaća se poštarine.

Novce netreba pošiljati u zapečaćenu listu, jer je predrago, nego se uzme postarska naputnica (*Vaglia postale*, *Postanweisung*), po kojoj je cijenije, a i mjesta ima na njoj dosta, da se napiše ime, vrijeme, za koje se plaća i što se drugo želi.

Tko nam prvoga broja nevrati; držati ćemo ga za predbrojnika.

Preporučamo svim rodoljubom, da nam dopisuju iz svojih krajevah, po istini sve, što misle, da je vredno. Štampat ćemo cijelo ili među različitim vjesti, kako bude prilicnije.

Nego ovdje nam je jošte opomenuti sve one p. n. predbrojnike, koji nam nisu platili ovoljetnje ili lanjske predplate, da to što prije učine, da pak ne bude neprilikah ni nam, ni njim!

Uredništvo „*Naše Sloga*“

Tipografija Figli di G. Amati, via della Zonta N. 7 u Trstu.

OSVRT.

Prijatelji i privrženici prave konservativne politike u našoj državi mogu velikom zadovoljstvom pogledati na prošlu godinu, jer nad svaku nadu prokrčili su put u narodu konservativni nazori. Ne radnjom pojedinca nego voljom naroda promjenilo se je liberalno carevinsko vieće u konservativno, znak da narodi naše države nijesu ljubimci liberalizma. Cijeli stroj ovoga krivoga liberalizma bijase samo umjetno sastavljen te se je morao odmah raskuti, kad su ozbiljna pitanja nastala za državu. Mi smo već više puta izrekli, da jedino prava konservativna politika u nutarnjih i izvanjskih odnosjih može biti uspješna na zakonodavnom polju. Dokaza imamo već pred nami. Što nije nijednoj liberalnoj vladi pošlo za

rukom, skupiti u carevinskom vieću zastupnike svih austrijskih narodah, to je postiglo ministarstvo, koje je svoju čast nastupilo bez programa te koje nije ništa drugo sobom donielo do dobre volje: „bn niti i gojiti konservativne ideje“.

Nije li to najsjajni dokaz, da potrebujemo konservativno-kršćanske politike! Tko će narodne razmirice, kojih svaki dan vidjamo u državi pravedno umiriti? Liberalizam nemože. Ideja narodnosti jest njegov produkt te stoga morao bi tu ideju zatajiti, kad bi jih litio izmiriti. To može jedino konservativizam, koji jamči osobnu sluhuđu nepustajuć, da predje u samovolju, koji pripoznaje ravnopravnost narodah pobijajući samostilje pojedinoga. Konservativizam je nosio velike austrijske države; pripoznava prava raznih narodah i hoće da zadovolvi njihovim željam povećanom autonomijom i to u toliko, da se ipak moć i jedinstvo celokupne države nekrši. Vidjelo se je do sita ovih zadnjih deset godinah, kako je liberalizam razdvajao narodnosti. Njemačko-liberalna stranka odbijala je sve od sebe, što nebijase njemačko. Služili se kadkad za svoje svrhe i Rusinah i Talijanah ali jh u odlučnom času ostavise na eješdilu. Konservativni poljski klub bio je dapače prisiljen izključiti iz svoje sredine nekoliko članovah, koji se bijahu malko napili krivoga liberalizma sljuć neslogu med samimi Poljaci. Istina je, da liberalizam dieli narode, konservativizam jih spaja i samo onaj državnik ostaviti će neumrli spomenik u srdeih

austrijskih narodah, koji bude visoko cijenio ideju konservativnoga sistema te koji bude dosljedno i nastojao te spasonosne ideje životvoriti.

Dogodjaji u Kastvu.

U cijeoj zimi slavili su stari Rimljani svoja saturnalia, čistili su boga plodnosti Saturna. Priroda, čini se, zimi počiva, miruje, ali upravo u to vrijeme, Saturn, za plodnost zemlje, najveće je radio.

I u Kastvu, čini se, da sve miruje, poslje nečuvena raspusta zastupstva. Ali se radi veće nego čini, veće nego druga.

Narod je gnjevan, što mu se je raspustilo muzevno se ponelo zastupstvo. Gnjev svoj zatajuje, i nestrpljivo čeka novi izbor. Negleda liepo triumvire, a odobrava cijeli postupak razagnanih zastupnikah.

I Marotić, svakako veliki krivac zlu u Kastvu, da diže opet svoju glavu. Daleko mu kuća.

Razagnani zastupnici učinili su svoju, a muzevi, koji mogu, zagovarati će jih.

Bivši glavlar, a sad „upravitelj“ spremio se je prošloga tjedna u Trst, „da zajedno sa drugim glavlar iztočne Istre svoj poklon namjestniku učini.“ Merđu tim na postaju kod Matuljah došao je sam „upravitelj“ kastavski, a u voz u našao iz Riecke vozećega se

HRVATSKE NARODNE PJESME IZ ISTRE.

CLXXIX.

Napitnica.

Veselo se, bratjo,
Kad se sastasmo,
Tuga, žalost projde,
Kad se vidismo.
Sad imamo prijatelja,
Ki se ne oddili,
Vrhu istrijske zemlje,
Da se ne oddulji.
Jeli tako...? Jest!
Bog mi te pozivi!
Živi leta nezbrojena
O moj dragi...?
Veselo ti srce bilo,
Vavek zdravo bilo!

Volt. sb.

CLXXX.

Kako se presci odpravljaju.

(Iz Panta na otoku Krku).

Ter govori mlada
Staroj majci svojoj:
„Pokle jesu, majko,
Bnetci sagrađjene,
Ni takova driva
Nutar dojadriilo.
Narod se je kasno
Izarka nakrala,
Jasnom mislećinom
V bnetci dojadriila.
To je zagledala
Bnetkijica mlada,
) ina.

Neg će je noćaska
Jasnom mislećinom.
Krmu ima, majko,
Srebrnom nakovanu;
A provicu ima
Zlatom armifanu,
A bandice ima
Zingom polivono,
A vesalca ima
Drobnoga bašelka,
A konopi ima
Oj svile zelene,
A jedarca ima
Drobnoga nareza.
Kapetan je, majko,
Od mlade Sanjkijice,
Škrivani su, majko,
Od mlade Reskijice.

Pak nam je zajedrit:
Put Levanta grada,
U Levantu gradu
Tri kašela zlata,
U svakom kaštelu
Svoja kamarica,
Na svakoj kamari
Svoja poneštrica,
Na svakoj poneštri
Svoja divojšica.
I one mi mlade
Redom popivahu.
To mladi mornari
Na moru čujahu.
Homo mi dra, brajno,
Tu prvu prositi,
Nebil' nam ju dali,
Ali obećali.
Oni su nam rekli,
Da je obećana.
Ko je obećana,
Ma ni s kuće dana.
Homo mi dra, brajno,
Tu drugu prositi
Nebil' nam ju dali,
Ali obećali.
Oni su nam rekli,
Da je rukovana.
Ko je rukovana
Ni iz kuće dana.
Homo mi dra, brajno,
Tu treću prositi,

Nebil' nam ju dali, Da je premladja hna.
Ali obećali. Ko je premladja hna.
Oni su nam rekli. Svima je draga hna!
Bl. Orić.

CLXXXI.

Svatovska.

(Iz Vrbovka.)

Spravaj mi se ti, spravaj,
Mare, si tejlce moja,
Pot mojegja stanja;
Ti si srdašco!
Spravne san ti ja, spravna,
Put tvojegja stanja,
Ive, si tejlce moja;
Ti si srdašco!

Ovu pjevaju na svatbi kada idu u jutro po nevjesticu, da ju odvedu u crkvu.
Trinajstičeva sb.

CLXXXII.

Svatovska.

(Iz Lindara).

Hodi s Bogom, naša nevo!
Nemoj nam se ozirati
Na čačkove bilte dvore,
Na majčino razgovore.

Ne žali se, naša nevo!
Da odpanu vincu reso
I prstenju pozlaćenje.
Iči ćemo u gradova,
Kupit ćemo litru zlata,
Čim u' načino vincu reso
I prstenju pozlaćenje.

CLXXXIII.

Svatovska.

(Iz Lindara).

Rosna, rosna košaticu,
Gdi si bila da si rosna?
— Bila jesam na livadam,
Pratila sam dva diverka,
I naristu s kumovirna.
Pođnuli pod javorkom:
Na javorku slatne kite,
Tigne nera da će jednu,
Da će vidit šta je u gradu.
— U gradu je dovet braće
I med njimi jedna sele.
Misle, misle dovet braće,
Komu će si sele dali.
Najmladji se domiala:
Dat ćemo je svatom Petru!
Misec će joj sekar biti,
A danica sakrvica,
A vialiči divarici.

kočarskoga kapetana. Obično se ide k Matuljani iz Volovskoga izravno na staciju, a ne ukrcava se na Rieči. Ta dvojica bili su kod namjestnika, kod raznih savjetnika. Isli su njim se pokloniti, i ništa drugo. "A kakvu vriednost mogao bi imati poklon, u pravitejlu" u vrijeme oboednoga stanja? Mnijenje obćine on lje ne zastupa.

G. Cuder još nije dignut sa svoje službe. Ipak u Kastvu ga jur nekoliko danah nije. Ili da ima napraviti nekakav račun, ili da je razpušteno zastupstvo obćine lovranske, on je u Lovranu. Možda će sad kogod biti mehće kože, možda će bolje osjećati, i jače reagirati.

Neznamo, ko je tomu kriv. "Za sve, što se je u Kastvu dogodilo, kriva je dvojica trojica pogibeljnih državi", kriva je uz "Slobodu" "Naša Sloga". Pak da nepišes satire!

DOPISI.

Na stoku Cresu mjeseca decembra 1879.

Milli rođe! na otoku Cresu svo nas na svršetku desete godine, odknd izlazi "Naša Sloga". Ovaj cijenjeni list namijenjen je najviše prostomu puku seljačkomu u svrhu, da se narod malo uvjesti videći, što se u svijetu sgadja, te da spozna sebe i svoje. Nadalje, da razvidi, što mu se zla čini bilo to sa strane poglavarstva bilo sa kojegod druge strane: Zaisia narod se je u ovih deset godinah po svoj našoj susjednoj Istri dosta uvjestio, dokaz su tomu mnogi dopisi iz raznih krajevah, gdje iznašaju na svjetlo svoje potreboće i tužbe. Što je pako uzrok, da se iz ovoga otoka nikada nevidi kakvoga dopisa niti za zlo niti za dobro? Oda svud se tuže na slabo leto, na nepravde, na škole, a ovdje reć bi, da je sve u najboljem stanju! Ovih danah, kad su bili u Cresu obćinski izbori, bilo je ovdje dosta neprilike i smutnje, kako se je mogao svaki osvedočiti na svoje oči. Tu su se kupovali i sabirali glas za milo i drago, tu se je obećivalo mila i darove samo da mnogi u grad nedodju, samo da ostanu kod kuće za vrijeme izborah.

Milli rođe! Iz toga se vidi, da je stvar jako zapletena! Nehtjedose kojim odobriti punomoći ili prokure, dočim su druge sa punomoći k izboru pripustili izgovarajuć se kod neododobrenih; da valja osobno prisustvovati kod izbora! Kako je moguće, da dodju svi stari po velikoj zimi na izbor!

Zašto ta gospoda toliko žele biti u poglavarstvu? Jeli jim ta čast donasa kakvu korist ili su tašti za slavom? Ako imaju kakvu korist, to nije moguće, mili rođe, bez tvoje boli! Ili znaju oni znamenitost rieči "podešta i zastupstvo"? Ove rieči su u sebi jako znamenite te, koji jih dobro promišli, teško si zeli takve časti, znajuć kakve su godine i kakvo je tužno stanje nevoljnoga siromaha! "Rapräsentanza" je isto što i zastupstvo, a podešta načelnik ili predsjednik kao najdostojniji u obćinskom vieću (consiglio comunale). Što da rečem o njihovoj dužnosti? Načelnik se takodjer zove i otae čiele obćine, otae nevoljnih siromahah, sirotah i udovica, pomoćnik i branitelj u tekih potrebah i nevoljah. Načelnik nemože znati sve gdje se, što sbiva i kakva je gdje nevolja, pak zato su zastupnici (rappresentanti), da razvide i zgovoraju potreboće i tužno stanje svojega naroda. Štoga je nužno, da je u zastupstvu zastupnikah, iz grada i iz vanjskih selah, koji se sakupljaju i dogovaraju o boljku, kako, da se pomogne siromahu u nevolji, a ne da viećaju o tašto slavi, o popravljanju ovoga ili onoga, što nije nikomu na korist! Nametci ili adicijonalni svake godine bivaju veći, da jih je već nesnosno podnašati. Ako jih se zapla, zašto služu ti nametci, odgovaraju: za potreboće obćinske a mi jih nejedemo. To je sve dobro, ali kadkad, bi se moglo sa manje troška učiniti, na što se mnogo troši, jer pravi gospodar troši po imetku i dobliku. Trebalo bi se osvedočiti po čieloj obćini, što je od velike sile, pak popraviti te bi se moglo pomoć bez velikoga tereta i nametakah. Ali drugdje je, ponosi se svojom čašću! Dandanas imao: bi svaki izabrani članik zagovarati i braniti puk, melnuti ruke na prsa pak promisliti, kakve ima dužnosti, i plaćući k nebu uzdahnuti i reći: "drugi moj Bože, što imam sada činiti, ovaj nevoljni narod izabrao me za svojega otae i zagovornika — to je za mene teško breme, jer valja u ovakvih zgodah dati nevoljnu pomoći — nego prosit milost božu!" Ali rade k današnj poglavari tako? Svaki može na to lahko odgovorit, U ovih naših stranah sgadja se već više godinah nepravica, oduzeli su nam novci, koji su bili opredeljeni za škole i siromah, bogastro naših crkva. Uzeti bijahu ti novci, ili zaklade već za vremena Napoleona I., nu povraćeni od našega cesara i kralja Franje I. te razdeljeni na tri diela po naredbi pokojnoga cesara i kralja Ferdinanda I. Jedan dio pavratia se je crkvas, drugi dio

opredeljen bijaše za pomoć nevoljnim i siromahom a treći dio upotrebio se za škole, da se mladost podučit te da izbavi iz tminah neznanstvo. Sad jesmo lišeni tih blagodatnih izvorah te kad jih zapitamo, zašto nam se to oduzimje, vele "mi smo gospodari čiele obćine, za potreboće ćemo sami skrbiti".

Nu kako se za naše stvari skrbe? Daju li nam naših skolah? A znaj, mili rođe, da danas bez skolah slodođan nemože živiti kako ni bez kruha, dapače se djeci u skolah kruh dobiva! Mi smo već osiromašili, naša će djeca morat u svijet, da si zasluže korieku kruha, naša djeca moraju je za vojnike, pak popitajte se samo, kako je u tuđem svijetu onomu koji nezna ni čitati ni pisati. Kad se ide štogod prosit za nevoljne siromah, odgovaraju, da nedaju, kojemu je potreba, neka dodje k njim! A jeli je to čovjekno zahtjevati, da ide siromah golonog i gladan po najvećoj zimi više urah daleko! Na nože, dragi puće! Sada je čas, izaberi si za svoje poglavare ljude pametne i razumne i bogabojće, za koje ti znaš, da poznavaju dobro vjeru našu, a ne one, koji vieću "daleko popi od rapräsentance", jer se boje, da bi jim popi kadkad isliu očitovali! Popi živueli med narodom čute "vrueće, što narod boli i žele mu po mogućnosti pomoći. A što da se reče onim, koji budeto izabrani? Barem vi seljački zastupnici zagovarajte puk, nebudite ponosili na svoju čast i slavu, već promislite vaše dužnosti te činite kako Bog zapoveda! Sjetite se one zapovjedi evangielske "nećini drugomu ono, što nebi ti bilo drago, da ti on učini." Tražite, da nam se vrati, što nam je oduzelo, da se nepreotereti puk, da mu se daje škola sa narodnim jezikom!

Nepreostaje mi drugo nego reći vam s okrunjenim prorokom: "čujte poglavice zemaljski i naučite se, koji sudite zemlju." S Bogom, drugi puće, pozdravlja vas od srca vaš brati prijatelj po Bogu i jeziku na otoku Cresu na svrhi godine 1879.

Š. J. Istra.

Svakomu je poznato, da su Hrvati zapadne Istre poave zapušteni i zanemareni: njihova se prava tlače, jezik se hrvatski po njestih skolskih savjetih u skolah zabranjuje; narodnost i ponos hrvatski se mrzi. Dapače ima u gradovih i bezarmnih Karnjelah, koji kažu: "U ovih krajevih živa sami Talijani, Hrvatih nema više; tobože kao osvjedočeni, da su jih karnjelski vući pozobali. Nu dostatan je gdje i gdje namo jedana

sviestni rodoljub, pa mjesto Talijanah, ovo ti na stoline Hrvatoh i u najzabitnijih mjestih.

"Naša Sloga" osvjedočila u svoje vrijeme stoline i stoline Istranah, da je Istra zemlja hrvatska, da nije istarski Hrvat, štavo "irredentinih napuhjencah, već slobodan sin" majke Slave.

Na tu štitteljicu naroda hrvatskoga u Istri i braniteljicu njegovih prava predbrojili su se ove godine za prvi put, u lipom broju, Karničani.

Ugledali se u hvale vriedne Karničane i ostali Hrvati zapadne Istre. Krv nije voda!

Pičan mjeseca Decembra 1879.

(Poslije obćinskih izborah u Pazinu.) Što može učiniti pošteno misleće i muževno selsko pućanstvo, to je učinio sviestan seljak u Pazinskog obćini kod zadnjih izborah: očitovao je "svjetčano, ako ga" jest karnjelska kultura "spravila skoro na prosjački stap, da znađe ipak pravo osiećati i cijeniti svoj boljak. Pokazao je svemu svijetu, da sinahra nekoje ljude izdajčini domovine. Skinimo indi kapu pred hrvatskim istarskim seljakom; u kom kuća živo hrvatsko srce.

Zalibože podlegla je narodna stranka pokvarenosti i hasliju naših protivnikah Hrvatskomu narodu u Istri oteto je "zadnje utišće, to se ošdas može na njen izkupiti (osvjetiti) najjadniji i najokavniji poturica. Samo u Istri moglo je nemsisati; da manjina Talijanah nadvlada većina Hrvatah! "A što sve" to tišti jest, da se "četica" izdajčini postavila na čelo celonim narodu i da je vlada nekako hotec ili nehtjede pomoći u više prigodah oživotvoriti takvo stanje. Tako i kod zadnjih obćinskih izborah u Pazinu. Drugdje neznamo si tumačiti; zašto su skoro svi činovnici, izvan nekotih vriednih i ki gimnazijalnih profesora i dvojice č. k. davkarskih činovnikah, glasovali sa talijanskom strankom!

Domaća poštenje, podleglo je domaćoj gluposti i prevejanosti. Teško je boriti se protiv prevan, gluposti, novcu i siromahstvu. U Istri nastoji se od više vremena, da nemogu prosto govoriti Hrvati, no neka bude! Već izvjekevalh drž nam se nož za vratom, pa mi još ipak živimo; u našoj hrvatskoj Istri stoluje krepi seljak i uzprkos talijanskim skolam, učiteljem i činovnikom imademo ipak odusvjetljeni mladiji narastaj, to još nismo izumrli. Nu imate li nas poitaljančiti; to vam velimo, da ćemo vam dotle zadavati dosti a i vrazjega posla.

CLXXXIV.

Svatovska.

(iz Preseutera).

Jadi mojli, da nisam divok.
Majka bi me sa cigana dala.
Cigan bi mi šatorić opleo,
Ja ciganki od jela opanke,
Od kucice bile opanke.

CLXXXV.

Presei.

(iz Pesta izdane br. CLXXX).

Jedan brod se vozi Posred Kvarnera, Natri se sabude Dva mlada mornara, Dva mlada mornara Bratac i sestrica. Sestra zavrguše, Bratac pospavaše, S jednu ruku vozi S drugu brajca vodi. "Stani gori, brajce, Otvor bila jedra, Da mi dođarimo Do Turina grada. U Turina grada	Tri kaštel zlati, Va svakeh kaštelu Svoja kamarica, Va svakej kamari Svoja penastrica, Na svakej penastri Svoja divojica. Homo mi dva, brajce, Ta prva prošili, "Ko bi nam ju dali, "Ko bi nam ju dali, Ali obecali. Tatu nam govore, Da je obecana, "Ko je obecana,
---	--

Ma ni a kuće dana, 'Ko bi nam ju dali,
Homo mi dva, brajce, 'Ko bi nam ju dali,
Tu drugu prošili, 'Ko bi nam ju dali,
"Ko bi nam ju dali, Da je premilajhana,
Ali obecali, 'Ko je premilajhana,
Tatu nam govore, 'Ko je premilajhana,
Tatu nam govore, 'Ko je premilajhana,
Da je rukovana, 'Ko je premilajhana,
"Ko je rukovana, 'Ko je premilajhana,
Ma ni a kuće dana, 'Ko je premilajhana,
Homo mi dva, brajce, 'Ko je premilajhana,
Tu treću prošili, 'Ko je premilajhana.

Bl. Oriš.

DIEČIJE PJESME.

CLXXXVI.

Lilica i ječ.

Jel, jel,
Pras bragać *),
Kamo grad?
Očitali se grad,
Očitali se na me,
Pokali mi tuče?
Neće te je, se:
Imaš vala tuče,
Bili mi vre pošta!

*) Nov. 1860. Vid. 2b.

*) Jed pod izlikom nije dodjati.

CLXXXVII.

Kos u jeceni.

Kako je, kos?
Dobro za-me:
Žita imam,
Vriče imam,
Crae rudo *) sil,
Pitimo sada zima...!

Ist.

CLXXXVIII.

Kos u proljeće.

Kako je, kos?
Slabo za-me:
Vriču imam,
Žita imam,
Brat mi je umri glada,
Jutra će i ja!

Ist.

CLXXXIX.

Kosu.

Pleši, pleši, črni kos!
Kak će plešat kad san boe.
Prođaj kosje i vole,
Pak si kupi postole!

Ist.

CXC.

Sokola.

Sokole, sokole,
Žene su ti jalore,
Na jalorem drevu,
Kad se vrane skubu,
Jedna reče jegugu,
Druga reče: "ta ti je!"
Sokola mi doma ni,
S kokošami muhe lovi!

Ist.

CXCI.

Čuka.

Katarina Danko,
Goni krave vanka,
Na morav, na kerlin *),
Kudar paze čukin sin...!
Čuka mat, čuka bdi,
Jedan otac, to su tri.

Ist.

CXCH.

Vrabcu.

Tulan se vrabac vleni,
Kada u kući kruha ni;

*) Imena dječih vrabca.

Dočim se na iztoku u nekoliko rješilo, a još je rješava veliko slavjansko pitanje, koje mora uroditi zlatnom slobodom svim iztočnim narodom, u Austriji nastoji se čim više prikovati slavjanske narode. Među inimi svjedokom nam je siromašna Istra. Ovo je ludost u oči toga, što se u tih narodih svaki dan više jača svijest, pa će oni napokon izvojevati slobodu onim pravcima, koje smatraju potrebitimi obzanku i razvoju svoje narodnosti.

Narod, koj se bori za svoj razvoj, pače obstanak svoj, neostavlja nijedno sredstvo neporabljeno, da se spasí; zakon ho samoobrane pravi je sveti i božji zakon, komu je sam svevišnji stvorac podijelio svoju božju sankciju. Pa danas u obće nepropadaju narodi, jer je ovo uzvišeni vić narodnosti ali propadaju oni nevrjednici, koji to načelo narodnosti tlače! Neka si ovo dobro zapamte njekeji!

Pogled po svijetu.

U Trslu 15. siečnja 1880.

Danas se opet sastaje carevinsko vijeće. Odbori ugarske Delegacije vijećaj o skupnom proračunu. Proračun za Bosnu i Hercegovinu iznosi 8 millionah forinti. Sad su u tom, da konačno uvedu upravu onih zemaljah, koje da će što prije same smagati svoje troškove. Trgovacki ugovor sa Njemačkom bio je produljen do lipnja mjeseca. Austrijskim poklisarom kod talijanske vlade u Rimu postao je grof Wimpffen. Ovih danah imadu stići u Beč punomoćnici srbske vlade, da utanače s našom trgovacki ugovor i pravac srbskih željeznica. Sad se u Beču pod predsjednićtvom českog ministra Pražka pretresa spomenica, što su ju bili sastavili českí zastupnici glede nekih svojih tražbah i pravica. Od uspjeha te spomenice i ostali se do sad zamereni Slaveni nadaju kojećemu, a osobito braca Sloveni i mi Hrvati u Istri i Dalmaciji. Ustavovierci su nastojali odvratiti Poljake od Čehah, ali im nije poslo za rukom; jer dok su u stisci, mažu i lažu, a kad na konju, tjernj. I Rutenci su podastri ministarstvu nekakvu spomenicu radi svojih narodnih pravica. Dao Bog rješila se bratinski i ta stvar među njimi i Poljaci. U Kočevju bio je prošlih danah izabran zastupnikom jednoglasno slovenski kandidat grof Wintischgrätz. U Ugarskoj neprođe tjedan, da se nedogodi kakav nov skandal. Prošlih danah su se opet ranila u

dvoboju dva tobože ugledna magjarska muža radi javne tvredne i potvaranja. Vojvoda Württemberg, bosanski guverner, dobio dopust i povratio se u Austriju.

Zadnji dan ljeta u Madridu je neki Ortero Gonzales pucao na španjskog kralja i kraljicu uprav kad su se vraćali karucom u kraljevski dvor, ali je Bog i njihova dobra sreća htjela te jih nije pogodio. Taj crni zločin jest probudio svagdje najveću odurnost. Bismark kažu da je bolestan, dapače prošlih se danah bio raznio glas, da je umro. Njemačka se vlada i rimska stolica još uvijek dogovaraju o pomirbi. Posrednikom je sada papin pronuncius u Beču kardinal Jakobini. Novo francesko ministarstvo nije onak pretjerano, kao što su se od kraja mnogi bojali, da hoće biti. Ali se baš toga mnogi boje, jer misle, da pod krinkom umjerenosti sprema rat ovomu i onomu. Gambetta je bio opet izabran predsjednikom narodne skupštine. Na mlado ljetu su Napoleonovi priznali Princa Jeronima Bonapartu za glavu svoje stranke. Sad se čita, da će ministarstvo izražiti od narodne skupštine, da mu budi u nekom slučaju prosto prognati ga iz Franceske. Misle se, da će poslije promjene ministarstva Franceska odvažnije postupati na Istoku i to u sporuzumljenju sa Ruskom. Englezi su opet pokorili Afgance, ali su tomo još uvijek u velikoj brigi, i radi te brige svu krivnju bacaju na Rusiju. Zato sad ukazuju po svem svijetu protiv Rusiji, a name u Njemačkoj i Austriji, prorokuju, da je na proljetje golov rat među njima i Rusijom. To dakako neće i nemože biti za volju Engleske, ali kad bi i bilo, Ruska da bi si pomogla uzpostavljenjem stare poljske kraljevine. Nu s druge se strane ipak čuje, da Ruska namierava na proljetje zadati Engleskoj smrtni udarac zaposjednutjem Merva, tog indijskog ključa, što joj nije bilo poslo ljetos za rukom. Nevojni i siromašni Iraci kao da nemisle popustiti, dok i oni neizvojuju od Engleske čovječje dostojanstvo i zlatnu narodnu slobodu. Govorilo se, da je car Aleksandar u svadnji sa sinom, a nekidan se dokazalo, da živi u najboljem prijateljstvu, jer su zajedno jasilí kod neke smotre, kojom prilikom da je car rekao, kako se nada, da će mu vojska biti vjerna i sinu kao što je sad njemu. U Poljskoj da je Ruska dala veću slobodu novinstvu. Bugarski ustav da se pokazao nepraktičnim. Bugarski knez da putuje u Petrograd. U južnoj Bugarskoj da se stvari liepo razvijaju. Bugarski crkveni poglavica

da će se nastaniti u Filipopolju. Sultan je popustio Engleskoj te pustio na slobodu prevoditelja Svetog Pisma. Englezi su i tim postupkom pali veoma duboko u očima Turakah. Dne 8. bio je med Crnogorci i Arnauti velik pokolj, iz kojeg su dakako naši sokoli slavodobitno izišli. Sad da je Crnogora na čistu, da Turci neidu pravim putem, pa se prana tomu, i ona ravna u arnautskom pitanju.

Književne viesti.

Dozbismo od presvjetošloga gosp. Ivana Kukuljovića, neumornoga hrvatskoga književnika, sljedeći poziv:

„Budući da od mnogo godinah sabirani i sad jur za tisak spreman „šbor nadpisah sriednjega i novijega vremena (do g. 1848)“, što se nalaze u Hrvatskoj, Slavoniji, Medjumurju i Istri (zajedno s otoci), to umoljavam sve velečasno župniko i srećoniko u Istri, da nadpise, što se nalaze bud na crkvah, grobnih pločah (škriljah), posudah ili odnoćah crkvenih i na zvonovih, tečno prepisu ili na sjeđno strano vodom nakrašenom papiru (kartí) odtisnu i takovo ili slav. uradnićtvu „Našo Slogo“ ili podpisanom prijateljski pribóće. Svaki pribóćen nadpis bud latinski, talijanski ili hrvatski, glagoljicom ili latinicom pleau, primit će se velikom zahvalnošću. Na napise od rimske dobe naznima se obzrl.

U Zagrebu 1. Siečnja 1880.

Ivan Kukuljvić Sakelinski
veliki župan u miru.“

Znajóše cijeniti važnost ovoga liepoga patrišćitvenoga poduzeta umoljavamo i mi sve prijatelje, da se čim skeriše odazovu.

RAZLIČITA.

Orientalna pravica. Njeki siromašni Arapin od svojega bogata susjeda za celo svoje imanje prevaren, obrati se na sudca svojega mjesta, na kadilju. Siromah imadžase kod sebe pismo, koje je tvrdilo njegovu pravo; bogataš doveo je sa sobom mnoštvo podmićenih svjedokah, koji da opravgnu rieči prevarenoga siromaha. Bogataš, da bude još sjeguriji, poslao je tik pred počtkom razprave kadilju vrećicu napunjenu sa 500 cekinah. Saslušav kadija obe stranke pozove ga bogataš, da izreče po njega povoljnu osudu, buduće ima toliko svjedokah, dočim nije siromah mogao niti jednoga protiv njemu navesti: „Varaš se jako“, odgovori kadija bogatašu, „ako misliš, da nema

ovdje svjedokah proti tebi. Evo jih pet sto.“ Ovim riečmi bacio mu je kesu pred noge i nalazio, da se siromahu njegovo imanje povrati.

Franina i Jurina

Fr. Ti malo dalje od mano vidis. Ča biš rekul, ki j' kriv, da su raprezentancu va Kasteve razagnali? Guveran nemore bit?
Ju. Bog okuvaj!
Fr. Ma ni junta?

Ju. Kade.
Fr. Kapitanant?
Ju. Ča ti na pamot pada?
Fr. Glavar?
Ju. Nemore bit, zaš on je i sad va podeštarijo.
Fr. Raprezentanca?
Ju. Ono da su svo pošteni muží,
Fr. Tako nijedan?
Ju. Aj ja. „Naša Sloga“.
Fr. Kega vraga?
Ju. Ča joj je bilo trebe trubit, ča so va Kasteve togadja?
Fr. Ma s tim, ča gazoto trubo, da ima neki prokuratur posla.
Ju. Ma to ti j' tako i tega toliko!

Fr. Jurino! Si bit u Pazinu, kada su bili izhori?
Ju. A kako no, to bi bil skoro nekoga „Terlatju“ za nos pograbil.
Fr. Pa ča si zapnal?
Ju. Zapalil sam, da su nekoja gospođa iz Píčna sipali soldo iz šepa, kao i mi sipljemo turkiuju našim kokošam i purićem.
Fr. Pa su dobili kakvog purića?
Ju. A su... su... ma da sada i sami nomaju ča zobat.
Fr. Kako to?
Ju. A čul sam, da krede, to je po našu zesa za plaňju imaju dosti, ali kredita ni mdrvo.
Fr. Kako to misliš?
Ju. Mislim tako, da bi njim sada dobro dosli oni soldo za polento.

Fr. Ha... ha... ha...!
Ju. Ki hēs ti ja, da se tako sladko smiles?
Fr. A ki nebi se smiljal ha... ha... ha...!
Ju. Ma ča ti je?
Fr. Mislol sam, da smo samo mi šuskavi, ki nismo bili nikad va škole, pa...
Ju. Ča pa?
Fr. Pa su još bedastoji njekeji, ki su starost dočekali kod knjigah.
Ju. Ča čes tim rieči?
Fr. Nastał ti se u Pazinu jedan sivi starac, ki je neki dan rekul, da kmeti Istarski moraju biti zahvalni Karnjelom.
Ju. A za kú sctonju, pas inu se mesa najiti?

Cekajte svati pred vratí,
Dokle se sirak uzoril!

Isti.

**CXCIII.
Petehu.**

Peteh kukurice:
Kukuriku,
Na vrbh topoliću.
Začale su diklice,
Zavrile su preelice;
Su imale jedan beč,
Su potekle u Poreč,
Su kupile jedan trak,
Su vezale petehu vrat.
O, petehu, da bi dosta bilo:
Mi nemoremo već postulatí
Tega trojega kukuriku!

Isti.

**CXCIV.
Tišji pir.**

Derdé je donesal derv
Koidé je donesal koidé.
Kobao je donesal droba,
Soja je donesla loja,
Vrana je donesla graba,
Klekovac bil je pekovac:

Pak je prišal županíć*),
Je rekul to vani je vao niš!
„Slov. Glas.“ Volj. Št.

**CXCV.
Mačji pir.**

Diron, diru,
Mačka je na piru.
Jena koza gajila,
Druga červiva.
Prasac rames**),
Volíć kitež***),
Skopac kolarin
I vol rošin.
Jena peč kruha,
Jena bačra vina,
Druga octa,
To je piru dosta.

Isti.

**CXCVI.
Lenoj prediel.**

Predí, predí, hči moja,
Sako leto jednu nit,
Čvi se brže otenit!

*) Znanakolig.
**) Pričakoblanit
***) Rogovi na hito

Za kega má(t) moja?
Za mladega Turčina!
Noću, beču, tak moja,
Mali Turčin vela budoba:
Sako leto deset ten,
Kako maha deset pen.
„Nor.“ 1860. Volj. Št.

**CXCVII.
Vriedna se ženi.**

Tielo, ticia, lanca,
Za mladega Juranca.
Dikla alma fanta;
Da bi brumsa*) bila,
Bi si ga dobila!

Isti.

**CXCVIII.
Lomobi.**

Šta je lenka po vodu,
Ni je bilo deset dan.
Druga lena po delé,
Moja lenka v popelé.
Drugi muli po delé,
A moj mul va bošké,
Pod orehom va bladé.

Isti.

CXCIX.

Duša spasiš!
Krajnše, Bugajnčo,
Daj mi malo miha!
Ča čes ti s miha?
Jabuke pobirati.
Ča čes ti s jabuk?
Prascon davati.
Ča čes ti s prasci?
Kola mazati.
Ča čes ti s koli?
Kamenje poljati.
Ča čes ti s kamenja?
Crikvu sidati.
Ča čes ti s crikve?
Boga moliti.
Ča čes ti s Boga?
Dušu spasiš!

Isti.

CC.

Barka.
Vozila se barka
Do svetoga Marka;
Pina ga je ulja
Do svetoga Jarja;
Pina ga je česna
Do svetoga Petra;
Pina ga je kapuli (crveni tuk)
Do svetoga Mikulí. Trin. Št.

Ovu pjevaju djeca kad igraju kolo.

